

“ನನ್ನದೊಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಲೆಸುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕೃತಿಯ ಸಾಲನ್ನು ಹಾಡುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಾಲನ್ನು ನಾನು ಹತ್ತು ಸಲ ಹಾಡಿದರೂ ಕೆಲವರು ತಪ್ಪಾಗಿಯೇ ಹಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ? ನನಗೆ ಕೊನೆಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ನಾನು ಆ ಸಾಲನ್ನು ಹಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಹಾಡಿದನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನೇ ಹಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಇದು ಉಳಿದ ವಿವರಗಳನ್ನಿಜಿ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತು ಲಿನ ದ್ವಾಗಿಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದ್ವಾಗಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ.”

ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಕೃಪ್ಪ ಕೂತ್ತು, ಕೊಡಿಯಾಟ್ಟಂ ಪರ್ಯೇಯಾಟ್ಟಂ ಕಲಾವಿದರ ಜೊತೆ, ಜೋಗಿಯಿರ ಜೊತೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೂತ್ತು ಸಂಗೀತಕ್ಕ ಹೀಗೆ ಲೇಯಾಗಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತಾಶ್ರಮ ಪ್ರಯೋಗ.

“ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂತ್ತು ಎಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೆರುತ್ತು, ಕಟ್ಟಿ ಕೂತ್ತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಲಿತರ ಕಲೆ. ನಾನು ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಕೂತ್ತು ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ದೈತ್ಯವಂಟಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಯಾವ ಮಾಧುರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದ ಕಿರುಚಾಟವಾಗಿ ತೋರಿತ್ತು. ಅವರು ಶ್ರೀಶಿಲ್ಘರ್ಮವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೂತ್ತು ತುಂಬಾ ಸುಮಾರಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೀಗೆ ಲೇ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ನನಗಾಗು ಇಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಾನದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾತ್ಮಮ ಕೂತ್ತು ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದ ರಾಜೇಸೌಪಾಲ್ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ‘ಅಭಿಮನ್ಯವಧಾ ಪ್ರಕರಣ’ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದು ಅವರ ಮೊದಲ ಪ್ರದರ್ಶನ. ಅದು ನಮುಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಬೆಳಗೆ ಬಿದು ಗಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಗೆ ನಾಟಕ ಕ್ಷೇಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರವಾದ ನಡೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಿದ್ದ ತೆ ನನಗೆ ಅದು ಸುಂದರ ಏಂಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಅದರ ಪ್ರತಿ ಪಾತ್ರದ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನನಗಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಪಂಚದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕ್ಷಣಿಕೆ ನನ್ನ ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತ, ನನ್ನ ಜಾತಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಮರೆತುಹೋಗಿತ್ತು. ನನ್ನೊಳಗೆ ಅದೇನೋ ಆಯಿತು. ನನ್ನ ಅಷ್ಟಿಯ ಹೋರೆಯನ್ನು ಕಳಚಿಸೊಂದು ಹೋಸದೊಂದು ಸೌಂದರ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೆ ಇದು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನಿಜ ಸ್ವೇಹದಳ್ಳಾಗಲಿ ಇಬ್ಬರು ವೃತ್ತಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದರೂ ಬಿಂಬಿಸಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಲೋಕದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಕಲೆ ಎರಡರ ವಿವರಗಳನ್ನಿಜ ನನಗೆ ಕೂತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ಸಮುದಾಯದೊಳಕ್ಕೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳೂ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ ಎನಿಸಿತು. ಜೋಗಪ್ಪಗಳ ಜೊತೆ ಹಾಡುವಾಗಲೂ ಇದೇ ಆಗಿದ್ದು. ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಕಂದರ ಮುಂಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಂಬ ತುಡಿತವಿತ್ತು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಂಡಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸ್ವಿತ್ವಿವರ್ತಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಆಕ್ಷಿಕವಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯೇ ಹಾಗಿದೆ. ಅಂಡಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು; ಮತ್ತು ಸಮಾನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಾವು